

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Nezákonnost praxe soudních exekutorů při navrhování odepření vydání nebo odnětí cestovního dokladu na žádost soudního exekutora

V poslední době jsem se ve své advokátní praxi opakovaně setkal s postupem, kdy obecní úřady vydávají rozhodnutí o odepření vydání nebo odnětí cestovního dokladu k žádostem soudních exekutorů s odvoláním se na ust. § 23 písm. a) zákona č. [329/1999](#) Sb., o cestovních dokladech.

V poslední době jsem se ve své advokátní praxi opakovaně setkal s postupem, kdy obecní úřady vydávají rozhodnutí o odepření vydání nebo odnětí cestovního dokladu k žádostem soudních exekutorů s odvoláním se na ust. § 23 písm. a) zákona č. [329/1999](#) Sb., o cestovních dokladech.

Ke svému údivu jsem zjistil, že obecní úřady těmto návrhům soudních exekutorů vyhovují a při této praxi se opírají o dopis Ministerstva vnitra, odboru správních činností, oddělení správní a pasové služby, ze dne 4.4.2002 sp.zn. SC-300/2002 adresovaný „všem vedoucím referátů vnitřních věcí okresních úřadů a vedoucím odborů magistrátů měst Brna, Olomouce a Plzně a úřadů městských částí Prahy 1 až 22“ (dále jen „právní stanovisko“).

Právní stanovisko se ve svém textu odvolává na údajné stanovisko Ministerstva spravedlnosti, že cituji „s ohledem na § 28 zákona č. [120/2001](#) Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, může soudní exekutor ve smyslu ust. § 23 písm. a) zákona č. [329/1999](#) Sb. navrhnout, aby za tam stanovených podmínek bylo odepřeno vydání cestovního dokladu nebo vydaný cestovní doklad byl odňat. Předpokladem takového postupu je, že usnesení soudu o nařízení exekuce nabylo právní moci. Ministerstvo spravedlnosti nepředpokládá obsahové odlišnosti návrhu učiněného podle § 23 písm. a) zákona č. [329/1999](#) Sb. podle toho, zda návrh podá soud nebo exekutor.“.

Tento výše zmíněný názor i praxi, kdy soudní exekutoři podávají návrhy ve smyslu § 23 písm. a) zákona o cestovních dokladech, považuji za protiústavní a jsoucí v hrubém rozporu se zákonem o cestovních dokladech, neboť soudní exekutoři podáním návrhu podle § 23 písm. a) zk. č. [329/1999](#) Sb. překračují svoji zákonnou kompetenci svěřenou jim zákonem č. [120/2001](#) Sb., o soudních exekutorech, a správní orgány, které na základě takového návrhu/žádosti soudního exekutora zahájí správní řízení o odepření vydání nebo o odnětí cestovního dokladu či dokonce kladně rozhodnou o takovém návrhu postupují nezákonně.

V detailu dále uvádím odůvodnění nesprávnosti shora cit. právního stanoviska Ministerstva vnitra ČR a Ministerstva spravedlnosti ČR.

Podle § 23 písm. a) zákona č. [329/1999](#) Sb. se vydání cestovního dokladu odepře nebo vydaný cestovní doklad se odejme občanovi, proti kterému je nařízen výkon soudního rozhodnutí pro neplnění vyživovací povinnosti nebo finančních závazků na žádost soudu.

Soudní exekutoři, kteří podávají návrhy podle § 23 písm. a) zákona č. [329/1999](#) Sb. se odvolávají na ust. § 28, § 52 odst. 2 a § 130 zákona č. [120/2001](#) Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „exekuční řád“ nebo rovněž jen „e.ř.“), ze kterých odvozují svoji aktivní legitimaci k cit. návrhu. Na ust. § 28 e.ř. rovněž výslovně odkazuje shora cit. právní stanovisko.

Podle § 1 odst. 2 e.ř. exekutor provádí v rámci pověření exekutorským úřadem nucený výkon exekučních titulů (dále jen "exekuční činnost") podle exekučního řádu. Důvodová zpráva k exekučnímu řádu /k § 1 e.ř./ uvádí, že „Exekutor je nestátním orgánem - fyzickou osobou, na kterou stát deleguje část svých mocenských práv, která jinak přísluší soudům.“ Podle § 28 věta druhá e.ř. se úkony exekutora považují za úkony soudu.

Podle § 52 odst. 2 e.ř. je exekutor oprávněn vykonat všechny úkony, které občanský soudní řád a další právní předpisy jinak svěřují při provedení výkonu rozhodnutí soudu, soudci, vykonavateli nebo jinému zaměstnanci soudu. Podle § 130 e.ř. „tam, kde se ve zvláštních právních předpisech hovoří o soudním výkonu rozhodnutí nebo výkonu rozhodnutí, rozumí se tím také nařízení a provádění exekuce podle exekučního řádu. Tolik tedy k citaci příslušných ustanovení exekučního řádu.

S ohledem na shora uvedené považuji za stěžejní otázku vymezení zákonné pravomoci soudního exekutora. Exekuční řád deleguje na soudního exekutora pravomoc provádět exekuční činnost pouze a výlučně v rozsahu a za podmínek stanovených exekučním řádem (viz § 1 odst. 2 e.ř.). Pouze v tomto rozsahu se pak úkony exekutora považují za úkony soudu (viz § 28 věta druhá e.ř. ve vazbě na základní ustanovení exekučního řádu zejména na § 1 e.ř.); jinými slovy za úkony soudu se považují pouze úkony, které soudní exekutor provedl podle exekučního řádu při výkonu exekučního titulu podle exekučního řádu. Tento závěr ostatně vyplývá i z řady dalších ustanovení, včetně cit. § 52 odst. 2 e.ř., které exekutora opravňuje k provádění úkonů, které jsou jinak svěřeny soudu, pouze a výlučně „při provedení výkonu rozhodnutí“.

Tento jednoznačný závěr se prolíná do mnoha dalších ustanovení exekučního řádu vymezujících postavení soudního exekutora, např. v § 4 e.ř., který přiznává soudnímu exekutorovi postavení veřejného činitele pouze při provádění exekuční činnosti a další činnosti vymezené exekučním řádem.

Exekuční řád tedy nedeleguje na soudního exekutora pravomoc soudu obecně /to by ostatně bylo v příkrém rozporu s ústavními předpisy/, ale pouze pravomoc soudu při výkonu rozhodnutí (exekuci) v rozsahu taxativně vymezeném exekučním řádem.

Zákon o cestovních dokladech, stejně jako exekuční řád, jsou právní normou veřejného práva, ve kterém je analogie legis nepřipustná, a platí v něm zásada „co není orgánu veřejné moci výslovně dovoleno, je zakázáno“. Při provádění exekuční činnosti je soudní exekutor též orgánem veřejné moci v rozsahu pravomoci jemu propůjčené exekučním řádem.

Pravomoc navrhnout podle § 23 písm. a) zákona č. [329/1999](#) Sb. „odepření vydání cestovního dokladu nebo odejmutí

vydaného cestovního dokladu“ a výkon této pravomoci však není výkonem rozhodnutí (exekucí) resp. není úkonem při výkonu rozhodnutí (exekuce), ale zvláštní pravomocí svého druhu svěřenou zákonem o cestovních dokladech výlučně soudu.

Na výkon pravomoci podat návrh podle § 23 písm. a) zákona č. [329/1999](#) Sb. se proto právní normy exekučního řádu vůbec nevztahují a soudní exekutor nemá pravomoc k podání návrhu podle § 23 písm. a) Zákona, není k podání takového návrhu aktivně legitimován a podání takového návrhu není v jeho kompetenci.

Nutno tedy jednoznačně uzavřít, že je-li soudním exekutorem podán návrh podle § 23 písm. a) zákona č. [329/1999](#) Sb., pak:

je podán neoprávněnou osobou, která nemá pravomoc /aktivní legitimaci/ k podání takového návrhu,

takový návrh soudního exekutora nesplňuje podmínky právní normy podle § 23 písm. a) zákona č. [329/1999](#) Sb.,

na základě takového návrhu soudního exekutora nelze zahájit správní řízení, a

je-li takový návrh soudním exekutorem podán, správní orgán nemůže návrh soudního exekutora vůbec meritorně projednat ani se jím věcně zabývat, protože mu to Zákon nedovoluje a není oprávněn zahájit k takovému návrhu správní řízení; je-li správní řízení zahájeno je správní orgán povinen takové správní řízení zastavit;

soudní exekutor není účastníkem správního řízení v takové věci.

JUDr. Jan Veselý, Ph.D., advokát

© EPRAVO.CZ – Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Právní aspekty terapie psychedeliky](#)
- [Význam sportovních pravidel při posuzování odpovědnosti sportovců za sportovní úrazy](#)
- [Okamžité zrušení pracovního poměru učiněné z „opatrnosti“ zaměstnavatele ve světle judikatury Nejvyššího soudu](#)
- [Výroční zpráva ÚOOÚ za rok 2025: nové regulační priority v oblasti ochrany osobních údajů](#)
- [Vadné nařízení vlády č. 493/2025 Sb. a dopady fixace limitů drobných oprav na pronajímatele](#)
- [Nařízení PPWR: cesta do pekla dlážděná dobrými úmysly](#)
- [AML - od zákona č. 253/2008 Sb. k AMLR: co konkrétně musí česká povinná osoba změnit do roku 2027](#)
- [Podmíněné propuštění ve světle zásady ústnosti a přímosti](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 37.: Povinná forma jednání ve smlouvách](#)
- [Poučení z krizového vývoje v kauze bitcoiny](#)
- [EUDAMED: Jednotná databáze mění pravidla hry na trhu zdravotnických prostředků](#)